

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 8.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravištvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrtni strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Za zdravje ljudstva!

Zdravje je stanje ravnovesja med silami telesa in zahtevami življenja. Ako človek čuti, da njegove telesne sile ne zadostajo zahtevam okolja in življenja, se s tem čuti bolnega. Zavest svežosti telesnih sil, zavest krepke delovne sposobnosti, zavest svobode od težav: to je zavest zdravja. Zdravje je velika dobrina, ki nam jo daje narava, odnosno njen stvarnik, Bog. Med vsemi zemeljskimi in časnimi dobrinami zavzema prvo mesto. Brez zdravja vse zemeljske dobrine nimajo prav za prav za človeka nobenega pomena, ker jih ne more doseči, ako jih nima, če pa mu jih je naklonila mila usoda, jih ne more uporabiti in jih uživati. Zdrav človek se raduje življenja ter je sposoben za rešitev svoje življenjske naloge v okviru svojega stanu.

Kar velja za posameznika, velja tudi za kolektiv, za narod. Zdrav narod, na duši in telesu zdrav, je kos svoji nalogi, ki mu jo je določila božja previdnost. Na teritoriju (ozemlju), ki je njegova last, proizvaja dobrine, gmotne in duhovne, z njimi osrečuje predvsem svoje lastne člane, prispeva pa tudi za gmotno in duševno dobrobit drugih narodov. Samo zdrav narod je sposoben za izvršitev te svoje življenjske naloge. Telesno ali duševno bolan narod ne zmore tistih sil, ki so potrebne, da s kulturo osvaja in unapreduje lastno zemljo ter jo obrani pred pohlepno osvajaletnostjo močnejših sosedov. Zgodovina spričuje o bolehanju in umiranju narodov, ki so izginili iz kroga drugih narodov ter zapadli smrti, ker se niso znali vojskovati zoper bolezen, zoper duševno in telesno bolezen, ki jim je razjedala življenjski mozeg, dokler jih ni končno povse ugonobila.

O telesnem zdravju naroda posebej smo se namenili danes spregovoriti nekaj besed. Zdrav narod raste iz zdravja posameznikov. Čim več posameznih članov naroda je zdravih, tem bolj zdrav je narod; čim večje pa je število tistih, ki so bolni, tem bolj peša zdravje in življenjska sila naroda. Zdravje naroda pred vsem ogrožajo tiste bolezni, ki so postale ljudske bolezni. Med njimi zavzema prvo mesto tuberkuloza (jetika), najstarejša in najbolj nevarna sovražnica ljudskega zdravja. To je prava stanovanjska in družinska bolezen. Kjer prebivajo ljudje v ozkih, zaključenih prostorih, je vsled okuženja dana možnost razširjanja. Iz tega sledi socialna (družabna) nevarnost tuberkuloze, ki spada poleg spolnih bolezni in alkoholizma med najnevarnejše in najbolj razširjene ljudske bolezni. Narodno-gospodarska škoda, ki jo povzroča tuberkuloza, je ogromna. Za Nemčijo so to škodo, povzročeno po smrti in delovni nezmožnosti lju-

di, za dobo 1906 do 1910 proračunali letno na dva in pol milijarde mark. Ker se je pa od tega časa število tuberkuloznih smrtnih slučajev v Nemčiji znižalo na polovico (60.000 na leto), znaša izguba narodnega gospodarstva letno ena in pol milijarde mark.

Kar se tiče Jugoslavije, je ugotovljeno, da je od začetka naše države (leta 1918) do 1935 umrlo od tuberkuloze 586.846 ljudi, v Sloveniji 43.370. Iz teh števil se vidi, da je jetika težka in resna ljudska bolezen, ki povzroča narodu ogromno gospodarsko in socialno škodo. Viri te bolezni so zlasti trije: 1. siromaštvo obširnega dela našega ljudstva; 2. alkoholizem, in 3. zdravstveni nedostatki obleke in stanovanja. Te vire mora zamašiti ali vsaj zmanjšati do najnižjega obsega smotrna gospodarska in socialna politika. Ko bodo vzroki odstranjeni, bodo izostali tudi zli učinki. Proti bolezni sami je bila medicinska znanost do pred 50 leti skoro brez moči. Leta 1882 je odkril nemški zdravnik Robert Koch povzročitelja te bolezni, to je tako zvani tuberkel-bacil: malo bitje, ki ni niti živalica niti rastlina, ki živi v

izločinah bolnega telesa, gnoju jetičnih ran, v vlažnem kotu bolnikove sobe, v od bolnika izkašljanih, v zraku ležečih kapljicah itd. Na podlagi te najdbe se je razvila moderna medicinska znanost o tuberkulozi, ki je dosegla lepe uspehe.

Boj zoper tuberkulozo pa bi ne imel tistih širših uspehov, ki so potrebni za ljudsko zdravje, ako bi bil omejen samo na medicinsko znanost in na zdravniški stan. Boj proti jetiki je tako važen, da bi morali pri njem sodelovati vsi: šola, ljudska prosveta, občine, banovina, država, ves narod. Pretekli teden so bile po naših mestih prireditve Protituberkulozne zveze, ki so imele namen zanesti zanimanje za to nevarno bolezen in za obrambo proti njej med najširše sloje našega ljudstva. Ves narod bodi pravilno poučen o nevarnosti jetike in o tem, kako se je more ubraniti. Naj bi v tem oziru storila svojo dolžnost tudi šola in ljudska prosvetna organizacija! Če bomo v boju zoper jetiko vsi storili svojo dolžnost, je upravičena nada, da bomo to strašno morilko ljudstva ne sicer povse pregnali iz našega naroda, vendar pa bomo njene žrtve omejili na čim manjše število. S pomočjo vsega ljudstva za zdravje ljudstva!

V NAŠI DRŽAVI.

Romunski in čehoslovaški parlamentarci v Beogradu. V goste k našim parlamentarcem se je pripeljalo iz Romunije v Beograd 27 poslancev in senatorjev pod vodstvom predsednika poslanske zbornice Saveana in podpredsednika senata Sandulesca. Zastopnike češkoslovaškega parlamenta sta vodila predsednik poslanske zbornice Malypeter in predsednik senata Soukup. Visoke goste zavezniskih držav so sprejeli slovesno na begradski postaji: naš predsednik senata dr. Mažuranič, predsednik skupščine Stevan Čirič, več narodnih poslancev in senatorjev ter poslanika Čehoslovaške in Romunije. Kmalu po prihodu v Beograd so se priglasili gosti za avdienco na našem dvoru. Nato so se odpeljali na Oplenac, kjer so se poklonili našima pokojnima kraljema in sta položila šefa obeh odposlanstev venca na grob kralja Aleksandra. Na povratku z Oplenca v Beograd so gostje okrasili na Avali z dvema vencema spomenik neznanega junaka. Popoldne 6. maja sta obiskali delegaciji našega predsednika vlade, predsedstvo senata ter skupščine. Zvečer je bil v narodni skupščini sprejem in svečana večerja. Dne 7. maja popoldne ob petih je bila skupna seja našega senata in skup-

ščine na čast romunskim in čehoslovaškim odposlancem. Govorili so na tej seji naš predsednik skupščine dr. Čirič, predsednik senata Mažuranič in predsednik vlade Stojadinović. Odgovarjali in zahvaljevali so se že omenjeni šefi romunske in čehoslovaške delegacije.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Velika počastitev predsednika Avstrije na Madjarskem. Zadnjič smo poročali, da je službeno obiskal predsednik Avstrije Miklas madjarskega regenta admirala Horthyja v spremstvu kanclerja dr. Sušnika in zunanjega ministra dr. Schmidta. Miklasa je sprejela Madjarska z vsemi častmi, ki gredo vladarju in so praznovali po vsej državi dan obiska kot državni praznik. V Budimpešti je bil avstrijski predsednik sprejet od Horthyja s celo vlado in so se vršile njemu na čast velike vojaške parade in druge slovesnosti. Miklas je 5. maja prisostvoval slovesni seji madjarskega parlamenta in se je ta dan vrnil na Dunaj.

Bolgarska armada moderno opremljena. Na rojstni dan kralja Borisa 6. maja so se vršile v Sofiji velike vojaške parade. Ob tej priliki je bolgarska armada prvič po vojni nastopila v čisto novi in moderni opremljeni. Miroljubna politika Bolgarije s njenimi sosedami ji je v zadnjem času omogočila času odgovarjajočo oborožitev.

Italija in Nemčija. Naš list je poročal, da se je mudil v Rimu pred kratkim pru-

ski ministrski predsednik Göring, ki se je vrnil iz Italije preko Gorenjske, kjer je nočeval na Bledu in se je pripeljal 3. maja v Monakovo ter v Berlin in je tako končal svoje politično potovanje po Italiji in drugod. Koj za Göringom se je pripeljal v Rim nemški zunanji minister Neurath, katerega je sprejel v avdienco italijanski kralj in se je razgovarjal z njim Mussolini ter italijanski zunanji minister grof Ciano. O Neurathovih razgovorih piše časopisje, da so se sukali krog tesnega sodelovanja med obema državama ter obsegajo naslednje točke: Italija in Nemčija prehajata na pot čim tesnejšega gospodarskega sodelovanja in bi naj postali sčasom glede sirovin neodvisni od ostalega sveta. Sirovine, katerih bi Nemčija za slučaj vojne ne mogla dovolj izdelati, bi jih naj dala Nemcem Italija. Nemčija se hoče na vsak način zblížati z Anglijo. Nasprotje z Anglijo preveč ovira delo nemške diplomacije v drugih delih Evrope. Italija se je po svoji poti že toliko približala Angliji z gosposkim sporazumom o Sredozemlju, da je po tej pogodbi že lahko marsikaj storila za okrepitev svojih postojank v Srednji Evropi. Nemčija hoče doseči zblížanje z Anglijo ob priliki kronanja angleškega kralja Jurija VI., ko bodo v Londonu razni razgovori med zbranimi državniki in angleškim kraljem. Kako bo Nemčija dosegla angleško prijateljstvo v sporazumu z italijansko vlado, o tem se je razgovoril Neurath z Mussolinijem. — Za Neurathom bo obiskal Rim koncem maja še nemški vojni minister general Blomberg.

Popolna nepristranost Belgije. Kakor znano, je bila Belgija že pred vojno na stopnji popolne nepristranosti ali nevtralnosti, katero so pa pogazili Nemci s svojim vojaškim vdorom med svetovno vojno. Po vojni se je Belgija z lokarnsko pogodbo zavezala, da bo priskočila za slučaj vojne z Nemčijo na pomoč Franciji in Angliji. Francija in Anglija sta osvobodili sedaj Belgijo lokarnske obveznosti in sedaj Belgija zopet lahko proglasi svojo nedotakljivost, za katero se je že tudi izjavil Hitler v imenu Nemčije.

Velike stavke na Angleškem. V skrajno neprijetnem položaju je Anglija sedaj tik pred kronanjem kralja, ker so izbruhnile velike stavke. S štrajkom je začelo v Londonu 25.000 šoferjev in avtobusnih nameščencev, kar zelo otežkoča promet v osem-milijonskem mestu, kakor je angleška prestolica. V prometu je nastala popolna zmeda, ker so prevažali avtobusi milijone ljudi, ki so med stavko navezani le na podzemsko železnico in na posebna vozila. Najbrž bo stavka šoferjev in avtobusnih nameščencev potegnila za seboj še osebje podzemskih železnic ter podeželskih avtobusnih prog in bi naraslo za ta slučaj številno štrajkujočih na 120.000. Ta druga stavka bi zaustavila ves promet v Londonu, ki vrši s polno paro največje priprave za kraljevo kronanje. Prometni stavkarji ne zahtevajo zvišanja plač, ampak radi napornosti službe skrajšanje delovnega časa in daljši opoldanski odmor. — Z zvišanjem mezd je prišlo sedaj že 700.000 rudarjev. Če premogovne družbe ne bodo ustregle rudarskim zahtevam, je že na vidiku stavka. Ako bo še izbruhnil rudarski štrajk, bo hudo udarjeno celotno angleško gospodarstvo. Vlada je na delu, da

doseže sporazum med delodajalci in delavskimi organizacijami.

Iz španske državljanske vojne. Zadnjih smo poročali, da so pričeli z odvažanjem civilnega prebivalstva iz baskijske prestolice Bilbao, katerega hoče za vsako ceno zavzeti nacionalni general Molla. Prevoz žen, otrok in starcev so oskrbele angleške in francoske ladje, ki so začasno prepeleljale begunce na francoska tla. Položaj v Bilbao je bil že 4. maja brezupen. Baskovski nacionalisti so hoteli Bilbao predati španskim zmagovito prodirajočim nacionalnim četam. Komunisti in anarhisti pa zahtevajo nadaljevanje borbe, kar opravičujejo s tem, da bi porušitev Bilbaoa po nacionalistih generala Molle njim samim največ škodovalo v Španiji kakor po vsem kulturnem svetu. Že 3. maja je prišlo med obema skupinama za in proti predaji do pouličnih bojov. Položaj Bilbaoa je tudi radi tega nevzdržljiv, ker je pribežalo vanj zadnje dni iz raznih krajev, ki so jih zasledili nacionalisti, 30.000 beguncev, za katere ni prehrane. — V Barceloni, ki je glavno mesto Katalonije, so izbruhnili dne 5. maja srditi poulični boji med anarhisti ter republikanci. Borbe na življenje in

smrt med rdečimi so javen dokaz, da jim prede skrajno slaba in da bo nacionalni general Franco kmalu gospodar položaja v Španiji in bo s tem konec rdeče strahovlade.

Pameten zakon v Združenih ameriških državah. Ameriški parlament in senat sta sprejela zakon o nevtralnosti. Po novem zakonu bo državni predsednik odločal, proti kateri vojskujoči se državi bodo obveljale določbe novo sprejetega zakona. Po tem zakonu bodo Združene države zaprle v vojskujoče se države uvoz orožja, streliva in drugih predmetov. V vojno zapletena država ne bo mogla v Ameriki niti posojila najeti.

Strahna surovost kitajske oblasti. V Kantonu na Kitajskem je dala tamošnja oblast postreliti 215 gobavcev. Najprej so jih skušali speljati na vodo in jih tam potopiti. Toda bolniki so postali nezaupljivi in so moštvo na čolnih napadli ter ga prisilili, da jih je odvedlo nazaj na suho zemljo. Zatem je oblast sklenila, da jih postreli. Za vsakega bolnika je bila namenjena samo ena krogla. Ker so mnogi kateri po prvem strelu ostali še pri življenju, so jih še žive pometali v skupen grob.

Trpljenje in boji nemških duhovnikov. V Nemčiji bijejo katoličani težki obrambni boj zoper staronemško poganstvo, ki ga širi narodni socializem. Absolutno zenačenje med nemškim narodom, ki je ena glavnih točk narodnosocialističnega programa, se po mnenju nemško-fašističnih kolovodij ne da doseči, ako ne izginejo vse verske razlike, torej tudi vse vere. Ker se katolicizem najodločnejše bori zoper to uničevalno akcijo, je pri narodnosocialističnih voditeljih najbolj osovražen. Vso težo tega sovraštva čuti v prvi vrsti katoliška duhovščina. Nad tisoč katoliških duhovnikov je sedaj zaprtih po pre-

iskovalnih zaporih, ječah in taboriščih. Dolžijo jih njihovi hudobni sovražniki zveze s komunisti in raznih hudobij in grdobij. Razmere pa so danes v Nemčiji take, da se za vsako laž, za vsako natolcevanje dobijo priče, ki prisežejo, kolikorkrat je treba. Tako globoko je v narodnosocialistični Nemčiji padla javna morala. V tem oziru dajejo gotovi narodnosocialistični voditelji, ki bi se morali zavedati svoje odgovornosti, prav slab zgled. V prvi vrsti med besnimi sovražniki katolicizma stoji Alfred Rosenberg, idejni voditelj narodnosocialistične stranke. Knjige, ki jih je ta mož spisal, so polne sovraštva zoper katoliško Cerkev. Besede, ki jih govori, pa so prešinjene s strašno mrznjo zoper katoliško duhovščino. Največkrat napada znanega neustrašenega nadškofa v Münchenu kardinala Faulhaberja. Ta pa mu je o priliki 25 letnice svojega škofovanja v govoru v svoji prestolni cerkvi tako-le odgovoril: »Je neki človek, imenuje se Alfred Rosenberg, ki skuša v svojih spisih vzeti münchenskemu nadškofu čast in spoštovanje. Temu gospodu sporočujem s tega mesta to-le: Ko bi münchenski nadškof kdaj prišel v milost pri tem človeku, bi se moral še v grobu sramovati.« Junaška beseda pogumnega nadškofa!

V ozadju mrznja zoper katolicizem. Angleški protestantje, osobito njihova visoka duhovščina, so radi gostobesedni ter zavzamejo v javnosti stališče do vseh važnih vprašanj. Le o državljanski vojni v Španiji, kjer so komunisti in anarhisti na beštialen način umorili na tisoče duhovnikov in redovnikov, ohranjujejo čuden molk. Ne morejo se dvigniti do javne obsodbe teh divjakov. O tem se celo pritožuje angleški lalk sir Douglas v pismu, ki ga je izročil javnosti. Sir Douglas podarja, da je sramota za krščansko kulturo in prosveto, da anglikanska protestantovska cerkev doslej še ni izrekla ene besede obsodbe ali obžalovanja radi ubijanja in mučenja tolikega števila duhovnikov in vernikov v Španiji. To je dokaz, da je bolj prešinjena z mrznjo zoper katoliško Cerkev kot z ljubeznijo do najosnov-

Obhajilne podobe!

Naj bo še tako huda kriza, na najlepši dan svojega življenja naj ima vsak človek trajen spomin! Zato priporočamo gg. duhovnikom, šolam in tudi staršem, da prekrbijo otrokom spominsko podobo na 1. sv. obhajilo. Posrečilo se nam je dobiti zelo lepe in cenene slike:

- Male podobice 100 komadov Din 12.—
 - Velikost 19×14 cm po Din 1.—
 - Velikost 20.5×14 cm po Din 1.50.
 - Velikost 22×14.5 cm po Din 1.75.
 - Velikost 28×18 cm po Din 2.—
 - Velikost 27×17.5 cm po Din 2.25.
 - Velikost 28×19 cm po Din 2.50 in Din 3.—
 - Velikost 39×25 cm po Din 3.— in Din 5.—
- Vse slike so umetniške, lepo in okusno barvane, imajo slovenski napis.
- Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

ski ministrski predsednik Göring, ki se je vrnil iz Italije preko Gorenjske, kjer je nočeval na Bledu in se je pripeljal 3. maja v Monakovo ter v Berlin in je tako končal svoje politično potovanje po Italiji in drugod. Koj za Göringom se je pripeljal v Rim nemški zunanji minister Neurath, katerega je sprejel v avdienco italijanski kralj in se je razgovarjal z njim Mussolini ter italijanski zunanji minister grof Ciano. O Neurathovih razgovorih piše časopisje, da so se sukali krog tesnega sodelovanja med obema državama ter obsegajo naslednje točke: Italija in Nemčija prehajata na pot čim tesnejšega gospodarskega sodelovanja in bi naj postali sčasom glede sirovin neodvisni od ostalega sveta. Sirovine, katerih bi Nemčija za slučaj vojne ne mogla dovolj izdelati, bi jih naj dala Nemcem Italija. Nemčija se hoče na vsak način zblížati z Anglijo. Nasprotje z Anglijo preveč ovira delo nemške diplomacije v drugih delih Evrope. Italija se je po svoji poti že toliko približala Angliji z gosposkim sporazumom o Sredozemlju, da je po tej pogodbi že lahko marsikaj storila za okrepitev svojih postojank v Srednji Evropi. Nemčija hoče doseči zblížanje z Anglijo ob priliki kronanja angleškega kralja Jurija VI., ko bodo v Londonu razni razgovori med zbranimi državniki in angleškim kraljem. Kako bo Nemčija dosegla angleško prijateljstvo v sporazumu z italijansko vlado, o tem se je razgovoril Neurath z Mussolinijem. — Za Neurathom bo obiskal Rim koncem maja še nemški vojni minister general Blomberg.

Popolna nepristranost Belgije. Kakor znano, je bila Belgija že pred vojno na stopnji popolne nepristranosti ali nevtralnosti, katero so pa pogazili Nemci s svojim vojaškim vdorom med svetovno vojno. Po vojni se je Belgija z lokarnsko pogodbo zavezala, da bo priskočila za slučaj vojne z Nemčijo na pomoč Franciji in Angliji. Francija in Anglija sta osvobodili sedaj Belgijo lokarnske obveznosti in sedaj Belgija zopet lahko proglasi svojo nedotakljivost, za katero se je že tudi izjavil Hitler v imenu Nemčije.

Velike stavke na Angleškem. V skrajno neprijetnem položaju je Anglija sedaj tik pred kronanjem kralja, ker so izbruhnile velike stavke. S štrajkom je začelo v Londonu 25.000 šoferjev in avtobusnih nameščencev, kar zelo otežkoča promet v osem-milijonskem mestu, kakor je angleška prestolica. V prometu je nastala popolna zmeda, ker so prevažali avtobusi milijone ljudi, ki so med stavko navezani le na podzemsko železnico in na posebna vozila. Najbrž bo stavka šoferjev in avtobusnih nameščencev potegnila za seboj še osebje podzemskih železnic ter podeželskih avtobusnih prog in bi naraslo za ta slučaj številno štrajkujočih na 120.000. Ta druga stavka bi zaustavila ves promet v Londonu, ki vrši s polno paro največje priprave za kraljevo kronanje. Prometni stavkarji ne zahtevajo zvišanja plač, ampak radi napornosti službe skrajšanje delovnega časa in daljši opoldanski odmor. — Z zvišanjem mezd je prišlo sedaj že 700.000 rudarjev. Če premogovne družbe ne bodo ustregle rudarskim zahtevam, je že na vidiku stavka. Ako bo še izbruhnil rudarski štrajk, bo hudo udarjeno celotno angleško gospodarstvo. Vlada je na delu, da

doseže sporazum med delodajalci in delavskimi organizacijami.

Iz španske državljanske vojne. Zadnjih smo poročali, da so pričeli z odvažanjem civilnega prebivalstva iz baskijske prestolice Bilbao, katerega hoče za vsako ceno zavzeti nacionalni general Molla. Prevoz žen, otrok in starcev so oskrbele angleške in francoske ladje, ki so začasno prepelebegunce na francoska tla. Položaj v Bilbao je bil že 4. maja brezupen. Baskovski nacionalisti so hoteli Bilbao predati španskim zmagovito prodirajočim nacionalnim četam. Komunisti in anarhisti pa zahtevajo nadaljevanje borbe, kar opravičujejo s tem, da bi porušitev Bilbaoa po nacionalistih generala Molle njim samim največ škodovalo v Španiji kakor po vsem kulturnem svetu. Že 3. maja je prišlo med obema skupinama za in proti predaji do pouličnih bojov. Položaj Bilbaoa je tudi radi tega nevzdržljiv, ker je pribežalo vanj zadnje dni iz raznih krajev, ki so jih zasledili nacionalisti, 30.000 beguncev, za katere ni prehrane. — V Barceloni, ki je glavno mesto Katalonije, so izbruhnili dne 5. maja srditi poulični boji med anarhisti ter republikanci. Borbe na življenje in

smrt med rdečimi so javen dokaz, da jim prede skrajno slaba in da bo nacionalni general Franco kmalu gospodar položaja v Španiji in bo s tem konec rdeče strahovlade.

Pameten zakon v Združenih ameriških državah. Ameriški parlament in senat sta sprejela zakon o nevtralnosti. Po novem zakonu bo državni predsednik odločal, proti kateri vojskujoči se državi bodo obveljale določbe novo sprejetega zakona. Po tem zakonu bodo Združene države zaprle v vojskujoče se države uvoz orožja, streliva in drugih predmetov. V vojno zapletena država ne bo mogla v Ameriki niti posojila najeti.

Strahna surovost kitajske oblasti. V Kantonu na Kitajskem je dala tamošnja oblast postreliti 215 gobavcev. Najprej so jih skušali speljati na vodo in jih tam potopiti. Toda bolniki so postali nezaupljivi in so moštvo na čolnih napadli ter ga prisilili, da jih je odvedlo nazaj na suho zemljo. Zatem je oblast sklenila, da jih postreli. Za vsakega bolnika je bila namenjena samo ena krogla. Ker so mnogi kateri po prvem strelu ostali še pri življenju, so jih še žive pometali v skupen grob.

Trpljenje in boji nemških duhovnikov. V Nemčiji bijejo katoličani težki obrambni boj zoper staronemško poganstvo, ki ga širi narodni socializem. Absolutno zenačenje med nemškim narodom, ki je ena glavnih točk narodnosocialističnega programa, se po mnenju nemško-fašističnih kolovodij ne da doseči, ako ne izginejo vse verske razlike, torej tudi vse vere. Ker se katolicizem najodločnejše bori zoper to uničevalno akcijo, je pri narodnosocialističnih voditeljih najbolj osovražen. Vso težo tega sovraštva čuti v prvi vrsti katoliška duhovščina. Nad tisoč katoliških duhovnikov je sedaj zaprtih po pre-

iskovalnih zaporih, ječah in taboriščih. Dolžijo jih njihovi hudobni sovražniki zveze s komunisti in raznih hudobij in grdobij. Razmere pa so danes v Nemčiji take, da se za vsako laž, za vsako natolcevanje dobijo priče, ki prisežejo, kolikorkrat je treba. Tako globoko je v narodnosocialistični Nemčiji padla javna morala. V tem oziru dajejo gotovi narodnosocialistični voditelji, ki bi se morali zavedati svoje odgovornosti, prav slab zgled. V prvi vrsti med besnimi sovražniki katolicizma stoji Alfred Rosenberg, idejni voditelj narodnosocialistične stranke. Knjige, ki jih je ta mož spisal, so polne sovraštva zoper katoliško Cerkev. Besede, ki jih govori, pa so prešinjene s strašno mržnjo zoper katoliško duhovščino. Največkrat napada znanega neustrašenega nadškofa v Münchenu kardinala Faulhaberja. Ta pa mu je o priliki 25 letnice svojega škofovanja v govoru v svoji prestolni cerkvi tako-le odgovoril: »Je neki človek, imenuje se Alfred Rosenberg, ki skuša v svojih spisih vzeti münchenskemu nadškofu čast in spoštovanje. Temu gospodu sporočujem s tega mesta to-le: Ko bi münchenski nadškof kdaj prišel v milost pri tem človeku, bi se moral še v grobu sramovati.« Junaška beseda pogumnega nadškofa!

V ozadju mržnja zoper katolicizem. Angleški protestantje, osobito njihova visoka duhovščina, so radi gostobesedni ter zavzamejo v javnosti stališče do vseh važnih vprašanj. Le o državljanski vojni v Španiji, kjer so komunisti in anarhisti na beštialen način umorili na tisoče duhovnikov in redovnikov, ohranjujejo čuden molk. Ne morejo se dvigniti do javne obsodbe teh divjakov. O tem se celo pritožuje angleški lalk sir Douglas v pismu, ki ga je izročil javnosti. Sir Douglas podarja, da je sramota za krščansko kulturo in prosveto, da anglikanska protestantovska cerkev doslej še ni izrekla ene besede obsodbe ali obžalovanja radi ubijanja in mučenja tolikega števila duhovnikov in vernikov v Španiji. To je dokaz, da je bolj prešinjena z mržnjo zoper katoliško Cerkev kot z ljubeznijo do najosnov-

Obhajilne podobe!

Naj bo še tako huda kriza, na najlepši dan svojega življenja naj ima vsak človek trajen spomin! Zato priporočamo gg. duhovnikom, šolam in tudi staršem, da prekrbijo otrokom spominsko podobo na 1. sv. obhajilo. Posrečilo se nam je dobiti zelo lepe in cenene slike:

Male podobice 100 komadov Din 12.—.
Velikost 19×14 cm po Din 1.—.
Velikost 20.5×14 cm po Din 1.50.
Velikost 22×14.5 cm po Din 1.75.
Velikost 28×18 cm po Din 2.—.
Velikost 27×17.5 cm po Din 2.25.
Velikost 28×19 cm po Din 2.50 in Din 3.—.
Velikost 39×25 cm po Din 3.— in Din 5.—.
Vse slike so umetniške, lepo in okusno barvane, imajo slovenski napis.

Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

nejših načel splošne ljudske svobode in pravice. Sir Douglas poudarja, da se bo to maščevalo na protestantovski cerkvi, ko bo komunizem navalil tudi na njo. Tako postopanje anglikanske duhovščine in tistih časnikov, ki takšno postopanje odobravajo, angleški narod ne odobrava. Sicer pa se je tudi iz vrst anglikanske protestantske duhovščine dvignil odpor zoper tako postopanje. Ko sta namreč dva protestantska anglikanska škofa, ki sta bila v Španiji, okrivila katoličane za izbruh državljanske vojne, je proti njima nastopil protestantovski škof z Gibraltarja (najjužnejša točka Španije, ki je v rokah Anglije). Izjavil je, da on dobro pozna razmere v Španiji, ker tamkaj biva že nekaj let. Glavni in edini krivci španske državljanske vojne so po njegovem prepričanju španski in ruski komunisti, ki so hoteli z nasiljem vladati v Španiji proti volji ogromne večine ljudstva. Naj bo torej Anglija oprezna, ker bo komunistična agitacija tudi njo zadela, in proti tej agitaciji ne pomaga nič naglašanje demokracije. Naposled anglikanski škof ostro obsoja politiko, ki jo sedanja angleška vla-

da vodi v španski državljanski vojni in ki se bo hudo maščevala nad Anglijo.

Komunistična agitacija. Komintern (komunistična internacionala), ki ima svoj sedež v Moskvi, pošilja po vsem svetu svoje žive in svoje papirnatne agitatorje. Živi agitatorji namreč ne prihajajo praznih rok, marveč nosijo s seboj denar ter letake, knjige in knjižice. Tako je policija v bolgarskem glavnem mestu Sofiji odkrila tajno skladišče protizakonitih komunističnih listov, knjig, knjižic in letakov. Med temi letaki je bilo 10.000 takšnih, ki so pozivali na proslavo 1. maja v komunističnem smislu. Zanimivo je, kako skušajo komunistični agitatorji preslepiti državno oblast ter spraviti prepovedane knjige v roke ljudi. V to svrhu so si namreč izmislili to-le goljufijo: vzamejo platnice z naslovom znanega francoskega pisatelja Julija Verne-a ali pa kakšnega drugega zabavnega pisatelja. Med te platnice pa ne devajo teh povse nedolžnih povesti in dovoljenih spisov, marveč komunistične spise in protizakonite letake. Bolgarska policija pa se ni dala preslepiti. Knjige in letake je zaplenila, krivce pa zaprla.

Osebnosti.

Smrt mladega kapucinskega duhovnika. V kapucinskem samostanu v Studencih pri Mariboru je preminul po daljšem bolehanju g. p. Gabrijel Škof. Rodil se je 4. oktobra 1909 na Gorci pri št. Petru pri Mariboru. Mašniško posvečenje je prejel leta 1934. Čez eno leto po primiciji je že moral v zdravilišče Gornik, da bi se ubranil morilke jetike, vendar si ni mogel več utrditi v dijaških letih razrahljanega zdravja. Z Gornika se je vrnil v Studence, kjer je v lepem mesecu maju vdano v voljo božjo izročil svojo mlado dušo po Mariji Jezusu. Blagemu mlademu duhovniku svetila večna luč, njegovim staršem, sorodnikom in samostanski družini naše sožalje!

Nesreče.

Od kolesarja poškodovan. V Mariboru v Dvoršakovi ulici je podrl kolesar trgovskega potnika Antona Bednak, ki se je pri padcu težje poškodoval na glavi in ga je reševalni oddelk prepeljal v bolnišnico.

Pokopan pod avtomobilom. Vajenec Ervin Ferlič je dvignil v mariborski popravilnici avtomobilov poškodovan avto z dvigalnim aparatom in je zlezal pod voz, da bi pogledal, kje in kaj je treba popraviti. Ko je bil pod avtom, je dvigalna naprava spustila in avtomobil je pokopal pod seboj vajenca. Drugi mehaniki so takoj priskočili režežu na pomoč in so ga izvlekli nezvestnega. Reševalni oddelk je težko poškodovanega takoj prepeljal v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima fant prebito lobanjo in težko poškodbo prs.

Železniška nesreča brez žrtev in znatnejše škode. Na Vnebohod ob 20.30 je zadela na glavnem kolodvoru v Mariboru premikalna lokomotiva s 16 natovorjenimi vagoni na tiru na oviro, radi katere je iztirila in se je nagnila na stran. Slučajno ni prišlo do večje nesreče, ker se je lokomotiva obdržala in je obstala poleg

tračnic, čeravno se je znatno nagnila, vendar ni zgubila ravnotežja; da bi bila padla na nekaj metrov nižje ležečo cesto, ki pelje pod železnico. Vozovi za lokomotivo so ostali na tiru. Škoda je neznatna.

Trčenje avtomobila z motornim kolesom. Na cesti med št. Janžem in Ptujem se je zaletel avtotaksi v motorno kolo s prikolicco, katerega je vozil trgovec Smeh z Radvanjske ceste pri Mariboru. V prikolicci sta bila trgovčeva žena in otrok. Smeh si je pri trčenju zlomil nogo, žena in otrok sta ostala nepoškodovana. Motorno kolo je zdrobljeno. Ptujski reševalci so prepeljali poškodovanega trgovca v mariborsko bolnišnico.

Podlegel poškodbi hrbtenice. Z zlomljenim hrbtenico je bil oddan v celjsko bolnišnico Rado Pasarič, 39 letni dninar iz Ivaniča pri Deseniču v Hrvatskem Zagorju. Bil je na delu pri posestniku Antonu Komerički v Miljani v Selih Zagorskih. Nanj se je prevrnil voz in mu je zlomilo hrbtenico. Režež je trpel v bolnišnici od 12. aprila do 4. maja.

Huda prometna nesreča. Dne 9. maja ob 2 popoldne se je zgodila v Poljanski dolini, na razcepu cest v Trato in Hotovljah, huda prometna nesreča. Motorno kolo, na katerem sta se peljala Stanko Jesenovec, monter iz Kamnika, in 31 letni mesarjev sin Blaž Podgoršek iz Kamnika, je trčilo na omenjenem razcepu ob kolo, na katerem sta bili 19 letna Zofka Jelovčan, kočarska hči iz Srednjega vrha pri Hotovljah, in 16 letna dninarica Angela Eržen iz Srednje vasi pri Trati. Pri padcu je Jelovčanovi počila lobanja in je bila kot mrtva. Erženova si je zlomila obe nogi in ima poškodbe na glavi. Jesenovec je dobil pretres možganov. Podgoršek ima hude poškodbe na desni strani. Tri težko poškodovane je prepeljal zasebni avto v ljubljansko bolnišnico.

Smrtno ponesrečil pri smučanju. V Bohinjskih planinah v bližini šestega triglavskega jezera je pri smučanju smrtno ponesrečil dr. Marjan Bukovec, mlad zdravnik ljubljanske splošne bolnišnice. V višini 2000 m je zavozil strmo navzdol, je pri okretu odletel v stran in priletel na

*Pomagaj svojemu otroku,
da ohrani kolikor mo-
goče dolgo prve zobe!*

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

skale, kjer si je razbil lobanjo in obležal mrtva.

Občutna požarna nesreča. Na Florjanovo so doživeli v Trziču požar, ki je povzročil 200.000 Din škode. V delavnici čevljarkega mojstra Janka Jeršeta je nastal radi neprevidnosti nekega delavca požar, ki je uničil ostrešje. Zgorelo je precej usnja, razne čevljarke potrebščine in 22 čevljarstev strojev z motorji. Ogenj je bil lahko postal usodepoln za celi Trzič, da ga niso hitro pogasili. Nad 200.000 Din cenjena škoda ni krita z zavarovalnino.

ZRAKOPLOV »HINDEBURG« EKSPLODIRAL

»Hindenburg« — ponos Nemčije

Nemci so bili že leta upravičeno ponosni na 248 m dolgi in 41 m visoki zrakoplov »Hindenburg«, ki je oskrboval zračni promet med Evropo in Ameriko ter je 20 krat srečno preletel Atlantski ocean. Tudi tokrat je zrakoplov brez nesreče premagal pot iz Evrope v Severno Ameriko in bi naj bil vzel od tamkaj v London zadnje ameriške goste, ki so se hoteli udeležiti slovesnosti kronanja angleškega kralja Jurija VI. Določeno je bilo tudi, da bo »Hindenburg« pripeljal iz Londona v Ameriko film o kronanju, ker le v orjaško zračno ladjo so imele največje filmske družbe popolno zaupanje.

Kdaj se je zgodila strašna nesreča?

Zadnja »Hindenburgova« vožnja iz Evrope v Združene države je bila radi viharjev nad Atlantskim morjem zelo težavna. Ovire so bile tako velike, da je priplul zrakoplov 7. maja z 12 urno zamudo nad Njujork in nad letališče Lakehurst. Nad njujorskimi nebotičniki je krožil velikan tako nizko, da so prebivalci najvišjih nadstropij razločili ob oknih kabine zrakoplova stoječe potnike. Njujorsko prebivalstvo je pozdravljalo burno veselo srečno dospel zrakoplov in na tisoč siren iz ladij in tovarn je zatulilo v pozdrav. Na letališču je bilo pripravljenih 43 vojakov, da bi pomagali pri pristanku ob stolp. Ko je zavil »Hindenburg« proti letališču, je nastala nevihta z bliskom ter gromom.

Po eni uri čez polnoč srednjeevropskega časa se je spustil zrakoplov 100 m nizko